

Велимир Петров
На Дунава съм

На Дунава съм! – колко ли безброй пъти съм го изричал, поне докато съм имал възможност...

Дунавът мирише особено: на току-що разрязана диня, на прясна тиня, на пърхаци с опашки раци; и ситни мидички, размесени с разноцветни, все скъпоценни, камъчета; на смола за калафатене на рибарски лодки; мирише и на рибарска стръв, тенекия – опушена, със залепнал, препечен карагъоз; мирише и на мокро, много красиво и много дългокрако момиче, с полепнал пясък на горната му влажна устна... А как мирише косата му! На разни обещания; и невинност в сплетени за разходка ръце. Скиторене, с очи търсещи съкровища – изхвърлени от течението или скътани в мечтите! Мирис на Мечти! Няма по-подходящо място за мечтание. Гледаш вълничките – безкрая от където се къдрят и безкрая, където умират. За какво ли не съм си мечтал?!

От време навреме, същите тия вълнички, ще изхвърлят някой – дето е спрял вече да си мечтае. За размисли и поуки разни човечески.

Това също е Дунав – лош, коварен, отблъскващ – с черни забрадки, виещи над набързо покрити, подути чаршафосани очертания; или горящи полета бензинови разливи – нашият Пай от Втората Световна, връщ от бомбите, целещи цистерните на брега в Гюргево, на осемстотин метра срещу дома ми.

Това също е Дунав: мътен от сълзи и наказателни бомбени удари, отровен от мирни химии.

Дунав – затворен за корабоплаване, оставил на брега приятелите ми, без поминъка им.

Дунавът е Вечен! Мътните Черешови води ще се оттекат, ще се оттекат и Другите! Пак ще стане Тихият бял... или син... с валсираща Младост.

На Дунава съм! В Будапеща, под Елжбет хит; зад гърба ми е утца Ракоци; по-назад – Изложбата ми в Българския културен център (1981), а още по-назад – „Гранд при“ на Пленера по живопис (1973).

Ръцете ни (с майката на децата ни) сплетени, умуват с какви подаръци да зарадват чадата си.

Ако хвърлим току-що изпитата бутилка сухо Токайско, с хабер до вкъщи, няма начин Гошо Златаров да не я поеме с кепчето или серкмето си, от Влашката канара, където дежури почти денонощно.

На Дунава съм! В Братислава, където е изложбата ми в Българския културен център (1986); с майката на децата ни сме сплели ръце и умуваме с какъв подарък да ги зарадваме. Няма начин, бутилката (от дълбоката, с безброй стъпала Винарна), която току-що пуснахме по

течението, с хабер до вкъщи, да не я прихване бай Божко с кепчето си, ако Гошо е мръднал някъде...

На Дунава съм! Допиваме, с майката на децата ни, бутилката евтино Богомилско цървено, та да я хвърлим от Београда, да доплува до Канаричките, до кепчето на дежурния прецеждащ, да предаде – „Идвамо си одма! Чекайте ни!“...

Мамината сестра – леля ми Дода (Ружа), в Русе – Разградлийката, а в Разград – Русчуклийката, не пропускаше да ми каже житейската си мъдрост: – Синко, вода – която не можеш да изпиеш, не влизай в нея! Водата – в чашка да я гледаш!

Това не ѝ е попречило, да я имам на снимки – от двайсетте години на двайсети век, запретнала дълги поли, до колене в Дунава. Ухилена леля Дода.

Имаше и други – още по-житейски мъдрости!

Баща ми, балканджия (едногодишен се заселва в Русе), не умеше да плува, а и като ерген се е давил при обръщане с лодка; ме водеше на прочутите Банички, на Кара Капитана, още от тригодишен – в мъжкото отделение.

Като тръгнах по Дунава, се шегуваше мрачно: Само да се удавиш – такъв бой ще ти дръпна!

Вече юноша, след подобна тирада, го привиках горе на Кея; заръчах му да се държи здраво за перилата; бързо слязох до Дунава; поех дълбоко (два чувала!) въздух и се гмурнах от Влашката канара; плувах перпендикулярно от брега; силното течение ме носеше по диагонал. Логично трябваше вече да поема въздух, но нали съм фукльо. Показах се невероятно далеко – навътре и надолу. Предадох ми бащиния коментар – как вече уж бил абсолютно спокоен.

Никой не може да е абсолютно спокоен. С Дунава шега не бива. Винаги си взема човешкия Данък! Причини – разни и безмилостни.

Стоян беше десетобоец – водни спортове; тежка, силова дисциплина, включваща десет отделни свръх-натоварвания. Една грамада от буци мускули; професионален моряк. С Дунава на Ти!

Него ден духаше долняк – вятър подходящ за ветроходци и издигане на платно на военните гребни лодки – ялове шесторки, доста тежки. Три такива лодки, с единайсетокласници, тренирали на двеста метра от брега, когато долнякът преминал в кратка буря... и едната лодка се обърнала – неуспели да смъкнат навреме ветрилото от мачтата.

Помня тази – фатална буря. Бях излязъл с моя тренировъчен скиф – едно дъсчено корито с ценен товар: голяма диня, мрежичка със

сандвичи и... неравнодушно девойче, отвличащо вниманието ми от тренировъчния процес с някои, нейни си, природни дадености. Гребях стръвно няколкото километра, срещу течението, до остров Люляка; и там заслужено се боричкахме на кадифения пясък, макар и вече есенно хладен. Така – целия ден. На връщане оставихме лодката самичка да се носи по течението, гмуркахме се и цамбуркахме около ѝ, не усещяхме, че сме настръхнали и посинели. Бурята ни захлупи с топъл дъждец и я видяхме само откъм добрата ѝ страна. Двата бряга, еднакво отдалечени, забулени и явно негостоприемни, забързани нагоре по течението, не ни обръщаха никакво внимание. Като се прибрахме в базата, трагедията беше вече приключила... Стоян на три пъти вземал разстоянието – от брега до лодката и обратно, не успял дори да свали служебната си униформа. Спасил трима с проблеми в плуването – две момичета и едно момче. Едно момиче и той – колкото и да ги търсиха...

Изплуваха до устието на Лома. Коженото му яке беше разкъсано от огромните мускули.

Каква ли драма се е разиграла под водата, каква ли ще да е била тази последна прегръдка на давещото се момиче, вкопчано в този силен мъж.

Стоян ме учеше да връзвам морски възли.

Докато пишех горното, на заден план се преплитаха други едни мисли: спасявал съм удавници – случайно и не толкова. По правило – спасеният удавник не се сеща, поне, да поблагодари за новия си живот. А и не за благодарност се спасява. Кръводарителят също не чака благодарност.

Във върховете – над четирийсет градусови горещници в Русе, всичко живо търси прохладата и спасение във водите на Дунава, въпреки забраните на властите. Канаричките, под дома ни, са гъмжило от различни възрасти, а са опасни и за тези които уж ги познаваме. От Влашката канара изведнъж е осем метра, с подмол, в който течението натиква жертвите си. А отгоре се виждат примамливо хладни, мини фиорди – удобни за плацикане като бивол в локва. Няма статистика – колко са се подхлъзвали (Къде е, тука беше, май потъна?) – само навреме подадената ръка, от непознат, е изключвала фаталния край.

В живота е така – ако има подадена ръка; но сякаш – по-често няма!

След тежка тренировка със скифа, преди обратния път срещу течението, пристанях до плитък дъсчен понтон, под Фабриката за мая. С ръка придържах понтона, другата пазеше равновесието на неустойчивата академичка с двете гребла в шепата. Кльошав чичка си переше

работните дрехи с голям калъп домашен сапун, а после и себе си. Непохватно загребваше вода да се плакне; като във филм със забавено движение се хлъзна по сапунената пяна и без да вдигне и капка пръски, потъна като камък. Отвързах светкавично краката си от налъмите на скифа и без да разсъждавам за личната си безопасност, се наклоних встрани – и го последвах. Течението ни повлече; изчислих – къде ще да е, напилах крак... и така или иначе – го измъкнах.

Излишно е да казвам, че имаше борба, бях силен и млад; бях само благодарен, че нажеженото ми от гребането тяло не се пресече в студената вода.

Никой не продума; имаше и зяпачи. Чичката забрави за прането и се изниза като... пъзня.

Давих се и аз – единайсетгодишен.

Споменах Баничките на Кара Капитана – бяха, образно казано, два дървени кафеза или гевгира, с размери на големи стаи, през които водата преминаваше спокойно и промиваше телесата на топуркащите по дъсчения под. Кафезите бяха закрепени между два дълги, херметични, железни понтона, на два метра помежду им, където се завирахме да гледаме голи жени. Отгоре ни, това разстояние беше каютата на бай Кара и каса за билетите. Двуметрово заграждение образуваха кабинките за преобличане.

Тези плаващи банички си бяха плавателен речен съд; с рул, нос – да отклонява плаващите боклуци, да не проникват в басейните; големи гринди – подпиращи го от брега на подходящо разстояние и дълбочина; сходня с леери – мост за клиентите и... Вълко Червенков! Ни повече, ни по-малко! Това популярно тогава име, идентично с това на държавния и партиен ръководител, носеше дебела, резбована тояга, с нещо като подобие на бюста на вожда (такива бюстове бяха под път и над път!), вместо токмак на дръжката. Тази сопа, оцветена в червено (!), олицетворяваше върховната власт на територията и акваторията на Баничките – т.е. Кара Капитана! (Баща на примабалерината Виолета Врубел.)

Никой не оспорваше авторитета на бай Кара.

Нисичък, сух, неопикуемо черен, в най-големите жегги – с лъснати, прилепнали чизми, с шпори без зъбци, обезателно капитанска фуражка; като се изправеше застрашително и изревеше като два лъва едновременно – наставаше затишие.

И все пак – Вълко Червенков, поне... веднъж на ден си казваше думата. Удряше с него по дървените тараби – и толкова, ако не считаме съпътстващия текст: ... вашта... да излизате отдолу... голо ви се

доцяло да гледате... пишлигари с пишлигари... вчера излязохте оттам... само Вълко Червенков ще ви оправи... вашта... и прочие.

Пишлигарите – като се научеха що годе да се държат над водата, излизаха от Баничките и се пробваха в плиткото между брега и понтона, като до самия понтон ставаше вече дълбоко, но можеше да се докопаш до нещо стърчащо от него.

Като глабуси стояха накацали тия орляци пишлигари по гриндите, понтона, цамбурквата и с невероятни стилове в плуването, ставаха дунавски чада. Глътнеш ли от Дунава блудкава водица, ставаш негов роб завинаги!

Следващият изпит е – да заобиколиш Баничките; стигаш до понтона; от носа с боклуците течението те грабва; сърцето ти пърха като бабанче захапало кукичката; реката иска да те препрати към талвега си; трябва с всички сили да плуваш – да си близко до понтона... и над водата... някъде след кърмата – още два-три размаха и си в плитката и топла, размътена вода.

Това може да се затвърждава сезон-два; идва момент, страшно ти се доприиска да се гмурнеш с по-големите под понтона, само на половин метър от повърхността, но на два и кусур широк, докато изплуваш между кафезите, под каютата и – ако не те усетят – да се нагледаш на голи жени.

Нямам представа колко пъти съм посещавал тази стриптизърка, знам, че винаги ми е било интересно. Изглежда художникът в мене се е проявявал и в тази крехка възраст; какво говоря – та аз тогава посещавах разни кръжоци... става дума за актовия художник – на голи тела. Естетското ми (единайсетгодишно) око подбираше само зрели обекти; с изявени атрибути; презрелите въобще не помня – а дребосъка... имаше ли такъв!?

Помня чувствеността която ме заливаше! Водата около мене възвираше на три реотана и си мечтаех, по-скоро да стана голям, няхах търпение.

И така – един ден (Дунавът беше много нисък, тинята беше превзела пясъчната плажна ивица), с група мераклии заобиколихме носа на Баничките, без да ни усети бай Кара, гмурнахме се под понтона и – в зрителната зала.

Гледали сме, що сме гледали, някой от нас се е издал някакси, жени се разпищяха; Вълко Червенков заудря – сякаш по главата ми. Какво се паникьосах – не съм изчислил правилно, гмурнал съм се прекалено дълбоко и течението ме е напъхало под пода. Когато вече трябваше да съм

излязъл, усетих гвоздеите с които е ковано дюшемето да порят гърба ми... Невероятни движения, гърдите се пръскат за въздух и – ужас – коремът ми затъва в тинята. Помня, че ми мина през ума: дано не минава някой голям кораб, да направи вълни. Тогава Баничките започват да се вдигат и спускат по вълните и ще ме зачукат в тинята като... не можах да реша като какво точно, но си представих раците – ще има какво да ядат; никой не ще ме открие. А краката топуркат ли топуркат и набиват гвоздеите.

Сигурно се сещате – щом пиша тия редове, няма начин да не съм се измъкнал, някак си! Как? Един Господ знае; то не бяха ритания, загребвания – както съм гледал Джони Вайсмюлер да прави в Тарзан в града на маймуните.

Гълтах въздух с уста пълни с тиня; няхах сили да изпълзя на пясъка и лежах на плиткото.

Ако не на другия, но на по-другия ден – пак бях в стриптизборната.

Нощем Дунавът издава един особен звук, ей такъв: вюююуу! Ако е сезон – и жабешко кикеряцане, многогласово. На моменти нищо не се вижда – кадифено-черна тежка тъмнина. Ако имате късмет – някой прожектор ще претърси отсрещната гора, небето, течението; нищо няма да намери и ще се скрие, за да стане още по черно-тъмно. Толкова черно и тъмно, че любимият ви човек ще се притисне още по-силно до всяка ваша точица... Ако любимият ви човек го няма, тогава ще усетите кресчендото на стотиците комари; ще разберете, че всъщност край Дунава нощем става още по-задушно от изпаренията, за разлика от край морето!

Тия мрачни мисли ще ви разсее басова параходна сирена; гъгвив мегафон ще изтръска някакво разпореждане на международен език, странно завършващо със споменаването на нечия мамаша... Гъррррргорене на спускаща се котвена верига и удар във варел.

Ако сте били послушен през деня, поддържали екологично равновесие или друга някоя доброта сте сътворили, може и да мине някой увеселителен параход, озвучен от Чайковски или в краен случай – с Болерото на Равел, да речем. Ще включат, специално за вас, всички светлини; червените и зелени ТОПови – горе на мачтите; дежурни и илюминационни и т.н.

Не им завиждайте – и те имат проблеми с комарите. И тях ги мъчи задухата.

На Дунава съм! – Такава бележка съм оставил на стълбището, към таванската ми стая, за родителското тяло. Написал съм я от вечерта, а

вече приближава четири. От вечерта е нагласен и сака с рибарските такми; и бурканите с торни червеи. През улука – водосточната тръба от тротоара на улицата, съм прекарал въженце до балкона и оттам, през прозореца, до кревата и завързано за крака ми. Стефко Манафов ще дръпне безшумно сигнализацията, бърз ход – по Кея, по Кея, Корабната, и сме в старото устие на Лома. Разузнаването е донесло, че там е големия риболов на деня.

Още се развиделява, а удобните места почти са заети. Ние – със самоделни въдици, а Ефремов – даскалът по физкултура, е с мечтаният от дечурлигата спенинг. Цяла компания са и по детски се дразнят и завиждат, като виждат ние какво хващаме. Рибата е объркана – на коя въдица по-напред да кълве, а един – порядъчен, килограмов шаран се закача – забоден за гърба. Важен е резултатът!

Баща ми, прочел бележката, напук – преди да отиде на работа в банката, минал през Халите и купил трикилограмов сом. Вечерта ми каза злъчно: Само се трепеш с този рибарлък, не си dospиваш. Виж – каква риба съм хванал със Златната въдица!

Не е това, бе Тате, тръпката е важна!

Неизживени детски недостижими радости!

Където и да отидех после по Света, с оскъдната валута, все си купувах рибарски макари и пръти. Радвах им се, както тогава бих им се радвал. Синът ми, запален и той по риболова, вече имаше дори и серкме – но сякаш нямаше вече бол-бол риба. И все по-няма!

На Дунава сме!

Колата ни е на брега при Стълпище.

Гласим ношен риболов – за сом. Красив залез – златната пътека е чудесен фон за чаталчетата с въдичарските пръти, с камбанки за безлунната нощ. По влакното, вибриращо от течението, са накацали безброй хеликоптерчета – водни кончета.

Булката, доста отдалечена от рибарската страст, плете на седалката си в колата, при отворена врата – чака да излязат комарите, та да я затвори.

Щерката, току що излязла от водата, се оежда на плажната хавлия, по корем, вперила очи в романчето си. Синът донаглася нещо си и споменава за приближаваща емоция.

В ляво и дясно от нас, по на петдесетина метра – други коли, с други мераклии за храна на комарите, които всеки момент ще стартират...

Емоцията пристига. Едно говедо, неуспяло с колегите от ляво, гледа да си изкара почерпка в ресторанчето зад нас. Знаем ли, че нощният

риболов е забранен. Няма такава работа, но не му го съобщаваме, млъчим си. Изправяме се – със сина сме внушителна двойка. Той – атлет; аз, е – бивш! Говедото, да му се чудиш на смелостта – до... третото ни копче. Бавно го приближаваме, с цел да го приближим към Румънско. Говедото изведнъж става прекалено млъчливо, навежда се, минава под лактите ни и тъжно отива да си опита късмета с колегите отядно. Приятна им емоция.

Комарите, като държани на въже, ни вкарват в задушната кола. Нощта ни поглъща, като се вижда само оловото на водата, връхчетата на немите въдици и пикиращите прилепи.

Нищо! Радиото споменава за дъжд – как само кълве рибата при дъжд...

Радостни викове на съседите отляво, суетня – Сом! На какво ли ловят? Ние – на Попово прасе.

Булката е стиснала укорно устни – ясно, че е нещастна и невинна жертва!

Щерката – мрънка. Тъмно. Няма го оловото на реката, нищо не се вижда... Но се чува! Камбанката! Дангър-лангър; всичките камбанки – ура!

Суетим се със сина. И пак не се вижда! Всичко е омотано. И – едно къорцаво сомче, няма и триста грама. Комарите ни изпришиха като корнишони. Сърби непоносимо. Смотаният куп, барабар със сомчето – в багажника; и – към дома. Кални сме.

Право е говедото; и да не е – трябва да се забрани нощният риболов! На какво прилича то!

На Дунава съм! Да не се притесняват мама и татко – всичко си знам. Цяла нощ съм преговарял.

В осем часа съм на Годишен изпит по електротехника – а сега е още пет. Излязла е таранка под нас, на Канаричките. Цялата махла е долу, пълни си кофите, че и хайверлии. Утре ще е забранено да се слиза на Дунава – ще се открива Моста! (юни 1954). Вълко Червенков ще минава с влак, та ще блокират всичко, докато не минат данданиите.

Нощес, както учех, токът угасна и прожектори претърсваха небето. Както преди десет години – през войната. Зенитките откъм румънско и нашенско, охраняващи моста, стреляха като разпрани. После ни разпразяха какви големи шрапнели са падали по Доростол, изпочупили керемидите... След време съобщиха, че американски шпионски самолет Ю-2 е заснел Дунав мост... да си го има... за всеки случай.

Имах три обелени черничеви пръчки, с памучно влакно от рибарско

тире. Едвам насмогнах да нанизвам кукичките; дърпа като шуру и се лови, най-важното. Пръчките – забити в калта, влакното – само четири метра. През два-три метра – въдичар. Има за всички – пасаж! Кофата се пълни.

До мене един чичо, възпълен здравеняк, приказваме си, коментираме – рибарски му работи. Жалко, вика по едно време, трябва да вървя на работа...

Лових докъм седем и половина, то – да не си тръгнеш; хайде още малко, още малко – сладка работа като върви рибата: все едни тумбести таранки.

Бегом, до вкъщи, измих се – и на училище.

Тържествена работа. Изпитна комисия – пет непознати инженера, от поелите шефство заводи и нашия си преподавател. Вика – не се притеснявайте, знам, че всичко си знаете; и нареди билетчетата с въпросите на масата. Какво ще се притесняват, се обажда един достолепен и елегантен от комисията. Явно всичко си знаят, щото, с ей този – там, до преди час ловихме таранки на Дунава; напълни цяла кофа; аз си тръгнах, той продължи, не се притесняваше за изпита въобще... Вгледах се – моят съсед по въдици – на другата година ми стана учител по практика и още нещо, теоретично – Здравко Казаков; не беше инженер, но от старите техници – бетер инженери.

На другия ден откриха Дунав мост; Вълко Червенков мина с дълъг и празен влак, главата му запълваше целия прозорец; голяма глава – голямо нещо, говореха хората – цяла тенекия мас ще пусне.

От Кея – надолу всичко беше блокирано; само не можах да прогонят едната шерка на Фото Войнов – Доцкинката; малко нещо не беше добре – по бански, моташе милицията: ту във водата, ту...

На Дунава съм! Трети месец откак е замръзнал! Голяма зима! Голям студ! По едно време отпусна, кърджите тръгнаха...

(Сега, като написах кърджи, отворих речника за справка. Такава дума няма в българските речници, в смисъла който знаем крайдунавци. За нас – това са откъснатите малки и големи ледени блокове, плувачи по реката. При ледоход. Има значение – за поле; кърджия – човек работещ на полето; навярно и кърджалии – хора безчинствали и скитали... по полето... е, и другаде. Може би – ледени полета?!...)

... тръгнаха и пак запряха. Огромната сила на масата по ускорение то ги накамарчи някъде с невероятни форми; нивото се повдигна, излезе на равнището на дигата и видяхме как телеграфния стълб на Граничния отряд, от бетонизирана железопътна релса, беше отрязан като кибритена

клетка.

Ледени полета – някъде гладки, удобни за каток – за кънки; такова нещо търсим.

Официален градски каток, с военната музика, вечер с илюминации и бюфет с топъл чай; кънки под наем – имаше на Жабешкото бласто. С пари!

Може да се кара и по заледените и утъпкани улици, особено по Главната. С Кесито често си спомняме, как се нахващаме зад шейните-файтони, как ни шибаха с камшиците файтонджиите, като дотежим много на конете...

Друго си е на Дунава. Всички бяхме влюбени в книгата на П. Стал – Сребърни кънки, как с километри са се катаели по амстердамските канали.

Често полетата бяха къдрави, или с много сняг; но имаше и идеални. Само да не сивееха – ще рече, че ледът е тънък. Слухът ни беше вперен в леда – ако запука... бегом обратно. Имаше и мокри моменти, но общо взето – Съдбата ни пазеше.

Износвах зеления шинел на брат ми – от Дойче шуле. Също и кънките рѣждавейки – Глория Тел, на бод, с канали и рѣбове, заточвани от Милко Клайнер. Нямаха оригинален ключ и един Колю, от Добричко, ми измайстори такъв – докато караше практика в Техническото – от масивна желязна дръжка на брава. Тежеше в джоба ми и като паднех, се откопираше точно и морав – на бедрото ми. Проблемът с чепиците! Какви ли не дарения от братовчедките си доизносвах. Да ги докарам до номера на кънките, подлагах чуканчета от доминото, с въженца, че с и тел. Къде без тел, нали са Глория ТЕЛ!

Разпервах полите на зеления Дойчешуле, вятърът ме поемаше, кънките тракаха по ледените вълнички, скриптяха на завоите. С кой акъл! Нашите, по цял ден на работа, нямаха и представа къде сме – по средата на Дунава... (Това – 1949 – 1957)

Един много тъмен ден, с черни облаци – мъчеше се да вали и наистина вечерта заваля, се подвизавахме на едно гладко ледено поле, над Конския плаж. Беше оградено с метрови камари натрупани блокове, нямаше опасност да не усетим, че се отдалечаваме много от брега. Имаше момичета, щото имаше момент на перчене: да караш назад, да въртиш тройки, осморки, да подскачаш, взна – друго и не можехме.

Кой забеляза пръв... вгледал се в нещо червеничко – в един от страничните блокове.

Като от приказките: спящата красавица – ледено момиче в леден

ковчег, с шарено пуловерче, с кънки, с ръкавички, със златни косици, също заспало – красиво, красиво – вътре в стъклото на кърджата.

Често я сънувам!

После съобщиха – била виенчанка!

На Дунава съм! С Кесито разчопляме стари спомени. Колко ли пъти сме преплували Дунава като деца! Гранична река. Друга държава. На румънския бряг, в гората – патрулни вишки. Граничното корабче, с нежното име Теменужка, ни подбира тъкмо усетили тинестото дъно и ожидаме да се плъоснем на пясъка, да си поемем дъх. Арестувани сме!

Нашето оръжие е – че сме деца; и по плевки!

Голяма работа е да преплуваш Дунава! Да оставим, че е широк около километър; течението те влачи по диагонал; става, да речем – около три, четири километра. На двеста метра вече си даваш сметка, с какво си се захванал.

Полезрението ти е на сантиметри над водата. Отсрещният бряг изглежда безкрайно далечен, водата става студена. Мирише на тиня, на мазут; плуват клечки, шишета, гнили зеленчуци – чистили са кораб; и... акита, от канала. Това – около главата ти; със загребванията ги сортираш встрани. Удряш силна ножица с крака – подаваш си главата по-височко: на десетина метра, петното в което плуваш, се изчиства; измъкваш се с два загребока; сега водата е кадифено-чиста; дори не ти се струва толкова студена.

Сам не бива! Всичко се случва – поне трима! Юнака или Глупака! Говорите си на странен и смешен език, сякаш командвате лодка или кораб: двете напред! (гребла); лява на вода! (за завой); повий си кърмата! (дупето) – значи те рита... Карфицата е винаги на плевките – ако ти се схване нещо. Дунавските чада не се страхуват, дори всичките ръце и крака да им се схванат – отпущаш се на гръб, все някъде ще те изхвърли течението; без паника, важното е да дишаш, без да гълташ вода.

Този път нямаме късмет – еднопосочен билет. Граничарите са батковци; кой знае откъде са. Гледат ни завистливо – не знаели да плуват. Чудят ни се (на смелостта или на – акъла).

Нямаме късмет! Решили са да ни сплашат. На пристанището не ни освобождават; двадесетина сме, събирани през последните часове. В управлението казваме измислени имена и адреси. Хайде, в мазата! По плевки, на цимента. Студ! Дават ни телени четки, да чистим ръждата от грамадни печки. Разплаквам се и – ме пускат! Сплашиха ни! Цяла седмица не плувахме до Влашко.

На Дунава съм! На брега, на края на Пиргово, навремето Кесито си

купи голяма къща с голям двор. Преди двайсетина години щях да купувам половината; уплаших се от комарите, а и Черешовите води понякога заливат пътя и двора. Кесито не съжалява за това – навил си е на масрафа и е оставил на сина си семейния бизнес в Русе. Въди и се кефи с ездитни коне; в тексаски одежди се прави на интересен; хубаво му е – до сами водите на Дунава. Рибата сама влиза в двора му. Той – май, че риба не обича (да чисти).

На Дунава съм! Телом – когато мога! Духом – когато имам нужда от хармония; когато търся философии разни в действия още по-разни.

Колко ли Дунавски пейзажи имам по разните галерии? Не им знам броя. Зная – как изглеждат разните състояния, настроения, хармонии – цветове и фактурни. Ох, как ми се дорисувааа...

На Дунава съм! Хвърлям камъчета и мисли в дълбокото, така, че да подскачат като жабки; по няколко пъти; ей така: навеждам се на една страна – почти да докосвам вълничките; замахвам... цап-цап-цап-цап-цап-цап-цап... цели седем жабчета...

На Дунава съм!...

КРАЙ

© Велимир Петров

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://purl.org/NET/mylib/text/11603>]